

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Katedra hospodářské a sociální politiky

**Metodika pro zpracování
bakalářských prací
na Národohospodářské fakultě
Vysoké školy ekonomické v Praze**

doc. Ing. Karel Zeman, CSc.

Obsah

Úvod.....	1
1. Právní úprava pro bakalářské práce	1
1.1. Právní úprava pro zpracování, předložení, obhajoby a zveřejnění bakalářských prací	1
1.2. Právní úprava autorství	3
1.3. Právní úprava plagiátorství	4
1.4. Právní úprava bibliografických odkazů a citací.....	5
2. Harmonogram pro zpracování bakalářské práce.....	5
3. Stanovení tématu bakalářské práce	6
4. Zpracování úvodní literární rešerše.....	8
5. Zpracování cíle bakalářské práce.....	9
6. Zpracování „Zadání bakalářské práce“	10
7. Shromáždění datových zdrojů pro zpracování bakalářské práce.....	12
8. Zpracování metodologie pro bakalářskou práci.....	13
9. Zpracování struktury bakalářské práce	18
10. Formální členění bakalářské práce	21
11. Rozsah bakalářské práce a proporcionálnost jednotlivých částí	26
12. Formální náležitosti zpracování práce	27
12.1. Odkazy a citace	27
12.1.1. Citační norma ISO 690	27
12.1.2. Ostatní citační normy	36
12.2. Stylistická úprava práce	38
13. Schválení a odevzdání bakalářské práce	40
14. Obhajoba bakalářské práce	40
15. Posudky bakalářských prací.....	41
Literatura	41
Přílohy	43

Úvod

Na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze byla v roce 2013 do systému implementována „Metodika pro psaní bakalářských a diplomových prací na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze“, jejíž efektivnost byla následně ověřována do roku 2017. Během tohoto období byla prokázána efektivnost implementace původní metodiky, zároveň byly zjištěny některé dílčí nedostatečně rozpracované oblasti, proto byly v navazujících metodikách detailně rozpracovány.

Tato skripta systémově navazují na systémový přístup ke zpracování kvalifikačních prací na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze, který je upraven závaznou metodikou.

Cílem těchto skript je poskytnutí ucelených informací o právní úpravě pro zpracování, předložení, obhajoby a zveřejnění bakalářských prací tak, aby studenti nemuseli diverzifikovaně v různých zdrojích zkoumat všechny dotčené informační zdroje.

Nejdůležitější součástí cíle těchto skript je však poskytnutí návodu a příkladů, jakým způsobem co nejkvalitněji bakalářskou práci zpracovat a vyvarovat se chybám, které se v bakalářských pracích často vyskytují.

Tato metodika není určena pouze studentům, ale rovněž vyučujícím bakalářských seminářů, kterým vznikají povinnosti vyplývající z funkce vedoucího bakalářské práce zejména v oblasti důsledného vedení především při stanovování tématu, zpracování cíle, zadání a struktury práce, závěrů a přípravy studenta na obhajobu.

1. Právní úprava pro bakalářské práce

1.1. Právní úprava pro zpracování, předložení, obhajoby a zveřejnění bakalářských prací

Bakalářský studijní program upravuje § 45 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, který v odst. 3 stanovuje, že „*studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce.*“

Dle § 45 odst. 4 se absolventům studia v bakalářských studijních programech uděluje akademický titul „bakalář“ ve zkratce „Bc.“ uváděné před jménem.

Téma bakalářské práce upravuje § 62, podle kterého má student právo navrhnout téma své bakalářské práce.

§ 47b tohoto zákona se zabývá zveřejňováním závěrečných prací, přičemž platí, že

„(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské ... práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a záznamu o průběhu a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy...

(2) Bakalářské ... práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské ... práce nebo jejich části, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské ... práce. Vysoká škola zašle bez zbytečného odkladu po obhájení bakalářské ... práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.“

Studijní a zkušební řád VŠE v Praze pro studium v bakalářských a magisterských studijních programech (ECTS) z 26. 11. 2013 se v hlavě čtvrté zabývá státními závěrečnými zkouškami. V článku 16 odst. 8 je stanoveno, že pokud student neobhájí svou bakalářskou práci, zkušební komise rozhodne, jestli je možné předložit upravenou práci, nebo zda musí student zpracovat novou práci na nové téma. Opakovat obhajobu bakalářské práce je možné nejdříve za 3 měsíce ode dne neúspěšného pokusu.

V článku 18 odst. 6 je stanoveno, že *„vedoucí pracoviště umožní studentovi seznámit se s posudky práce nejpozději 3 pracovní dny před termínem obhajoby. Obhajoba se koná i v případě, že jsou všechny posudky záporné.“*

Zveřejňování bakalářských prací na VŠE v Praze je upraveno článkem 18a:

„(1) Databáze prací, u nichž proběhla obhajoba na VŠE, nebo je plánována obhajoba na VŠE, (dále jen „databáze“) je vedena ve studijním informačním systému.

(2) Student ukládá elektronickou verzi své práce do databáze v termínu určeném pracovištěm, na němž práci obhajuje.

(3) Vedoucí práce po provedení kontroly vložených údajů potvrdí jejich úplnost, a zpřístupní tak práci k veřejnému nahlížení v rámci studijního informačního systému. Při zjištění nedostatků umožní vedoucí práce studentovi provést opravy. Do okamžiku, než student vloží

do databáze všechny požadované údaje, které odpovídají skutečnosti, se má za to, že práce není odevzdaná.

(4) Vedoucí pracoviště, na kterém se práce obhazuje, kontroluje, zda předepsané posudky byly vloženy do databáze nejpozději tři pracovní dny před plánovanou obhajobou.

(5) V případě, kdy zadané téma práce vychází ze spolupráce s jinými subjekty a student bude pracovat s citlivými údaji, je možné ve verzi práce, která je určena pro zveřejnění, nahradit citlivé údaje jinými údaji, popřípadě lze část práce ve verzi určené pro zpřístupnění vynechat; rozsah vynechané části práce musí na základě doporučení vedoucího práce schválit děkan. Ve verzi určené pro zveřejnění je pak uvedena informace, že některé údaje jsou nahrazeny, nebo že část práce je vynechána. Údaje vynechané či nahrazené ve veřejné části student uvede v příloze, která nebude veřejně přístupná. Vedoucí práce je povinen předem seznámit spolupracující subjekt s tím, že obhajoba práce je veřejná a že po dobu stanovenou zákonem je práce před plánovanou obhajobou v místě pracoviště zveřejněna a každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.“

1.2. Právní úprava autorství

Autorství bakalářských prací je upraveno zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon, který v § 2 stanovuje, že předmětem autorského práva je literární dílo, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora. Dle § 6 ale není předmětem autorského práva zejména „*námět díla sám o sobě, ... myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.*“

Citace jsou upraveny v § 31, který stanovuje, že do autorského práva nezasahuje ten, kdo užije výňatek z díla nebo celá drobná díla pro vyučování nebo vědeckou či odbornou práci za předpokladu, že nejedná za účelem dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu. Povinností ovšem je uvedení jména autora nebo osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, název díla a pramen.

V § 35 odst. 3 je stanoveno užití školního díla: „*Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*“

§ 37 odst. 1 upravuje knihovní licence: „*Do práva autorského nezasahuje knihovna, archiv, muzeum, galerie, škola, vysoká škola a jiné nevýdělečné školské a vzdělávací zařízení,*

a) zhotoví-li rozmnoženinu díla, která neslouží k přímému nebo nepřímému hospodářskému nebo obchodnímu účelu, pro své archivní a konzervační potřeby,

b) zhotoví-li rozmnoženinu díla, jehož rozmnoženina byla poškozena nebo ztracena, a o němž lze na základě rozumně vynaloženého úsilí zjistit, že není nabízeno k prodeji, nebo tiskovou rozmnoženinu malé části díla, jež byla poškozena nebo ztracena; takovou oprávněně zhotovenou rozmnoženinu může také podle odstavce 2 půjčovat,

c) zpřístupňuje-li dílo, včetně zhotovení jeho rozmnoženiny nezbytné pro takové zpřístupnění, které je součástí jeho sbírek a jehož užití není předmětem prodejních nebo licenčních podmínek, s výjimkou sdělování díla způsobem uvedeným v § 18 odst. 2, jednotlivcům ze strany veřejnosti prostřednictvím k tomu určených technických zařízení umístěných v jeho objektech, a to výhradně pro účely výzkumu nebo soukromého studia takových osob, a zamezí-li takovým osobám zhotovit rozmnoženinu díla; ustanovení § 30a odst. 1 písm. c) a d) tím nejsou dotčena...“.

1.3. Právní úprava plagiátorství

Česká právní úprava nedefinuje pojem plagiát ani plagiátorství jako takové. Plagiátorství je upraveno mezinárodní normou ČSN ISO 5127 (010162), která jej popisuje jako „představení duševního díla jiného autora, půjčeného nebo napodobeného vcelku nebo zčásti, jako svého vlastního“.

Z uvedeného vyplývá, že plagiátorství je použití jakékoli myšlenky v bakalářské práci bez uvedení jejího autora. Plagiátem je nepřípustné a nedovolené napodobení uměleckého či vědeckého díla bez udání vzoru nebo doslovné přejímání části cizího díla bez uvedení autora, který je úmyslně či neúmyslně zatajen. Plagiátorství se dopouští ten, kdo přebírá názory a myšlenky jiného autora a pokládá je za vlastní. Plagiát lze charakterizovat buď jako doslovný přepis cizího textu s uvedením pramene v seznamu literatury, nebo jako přepis cizího textu s úplným zamlčením původního zdroje.

Vytvořením plagiátu se autor dopouští porušení základních pravidel vědecké etiky, ale rovněž porušuje autorský zákon.

Pokud se student dopustí plagiátorství, dopouští se tak disciplinárního přestupku, který upravuje zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Dle § 64 je disciplinárním přestupkem „zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy vysoké školy a jejích součástí.“ Dle § 65 lze za disciplinární přestupek uložit napomenutí, podmíněně

vyloučení ze studia nebo vyloučení ze studia. Dle § 66 nelze projednat disciplinární přestupek, od jehož spáchání uplynula lhůta jednoho roku.

1.4. Právní úprava bibliografických odkazů a citací

Bibliografické odkazy a citace nejsou zákonně zakotveny v legislativě ČR, ale upravuje je norma ČSN ISO 690 (01 0197), která je českou verzí mezinárodní normy ISO 690:2010. Tato norma platná od 1. 4. 2011 nahrazuje a ruší ČSN ISO 690 (01 0197) z prosince 1996 a ČSN ISO 690-2 (01 0197) z ledna 2000.

2. Harmonogram pro zpracování bakalářské práce

Smysl zpracování první kvalifikační, resp. akademické práce vědeckého typu spočívá ve zvládnutí veškerých technik, které jsou ke zpracování takovýchto prací nezbytné. Jedná se zejména o strukturované pojetí práce, zvládnutí literární rešerše a práci s odbornou literaturou vůbec, zvládnutí citací a používání převzatých textů, ale zejména pak zpracování analýz, „výzkumů“, šetření, modelování, výpočtů apod., tedy samostatné tvorby textů autorských.

Harmonogram zpracování bakalářské práce musí být v souladu s postupem, který na začátku semestru stanoví vyučující bakalářského semináře, který je zároveň vedoucím bakalářské práce. Vedoucí bakalářské práce nese hlavní odpovědnost za brzké stanovení harmonogramu ihned na začátku bakalářského semináře. Následně je vedoucí povinen průběžně kontrolovat plnění tohoto harmonogramu tak, aby byla bakalářská práce zpracována ve stanoveném termínu.

Jednotlivé etapy harmonogramu jsou ilustrovány ve schématu 1, přičemž ke každé etapě má student termíny stanovené vedoucím práce tak, aby byl celou bakalářskou práci schopen vypracovat během jednoho semestru.

Schéma 1 Harmonogram zpracování bakalářské práce

3. Stanovení tématu bakalářské práce

Stanovení tématu je klíčovým úkonem celého procesu zpracování bakalářské práce, kde největší tíha odpovědnosti spočívá na vedoucím bakalářské práce, protože student do této etapy studia nemá s touto problematikou žádné zkušenosti.

Dle § 62 zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, má student právo navrhnout téma své bakalářské práce. Nicméně je možné vybrat si téma z nabídky vedoucího práce, katedry či fakulty.

Vhodný výběr tématu je základní podmínkou pro úspěšné zpracování bakalářské práce. Zvolené téma by mělo být studentovi v každém případě určitým způsobem blízké. Budoucí autor si volí téma bakalářské práce v návaznosti na svůj studijní obor, další specializace či vědecko-výzkumnou činnost národohospodářské fakulty či jiného profilově příbuzného pracoviště, popř. katedry, nebo v návaznosti na vykonávané zaměstnání, svůj zájmový obor, popř. profesionální obor svých příbuzných a blízkých apod. Téma bakalářské práce by mělo být nové, dosud nezpracované a jednoznačně definované, zároveň by mělo být

aktuální a zajímavé nejen pro autora práce. Ke zvolenému tématu by měl být k dispozici dostatek dat, podkladových materiálů, odborných textů a informačních zdrojů.

Jednotlivé bakalářské semináře, resp. vedoucí bakalářských prací se odlišují okruhem zpracovávaných témat, protože každý vedoucí práce je odborně zaměřen na určité segmenty z ekonomie, hospodářské či sociální politiky, ekonomických dějin, ekonomie životního prostředí apod., proto vypisuje okruhy témat, ve kterých je možné bakalářské práce zpracovávat pod jeho vedením.

Vedoucí bakalářských prací by měli studentům poskytovat značný stupeň volnosti při výběru tématu tak, aby studenti již před zahájením psaní prací měli kladný vztah ke svobodně zvolenému tématu a zároveň tím převzali odpovědnost za jeho výběr. Vedoucí práce však musí finálně garantovat věcnou správnost a vhodnost tématu před předáním ke schválení.

Téma bakalářské práce musí mít jasnou vypovídací schopnost o budoucím charakteru zpracování, musí mít exaktně stanovený časový interval zkoumání i přesné vymezení lokalizace.

Téma bakalářské práce musí odpovídat zaměření VŠE v Praze, resp. Národohospodářské fakulty. Témata, která se překrývají s jinými obory, musejí mít v národohospodářské oblasti zcela zřetelnou dominanci. Při vymezování tématu je vhodné si vždy položit otázku: Jaký národohospodářský význam má zamýšlené téma? Toto je zásadní otázka, na kterou musí být student schopen odpovědět při obhajobě své práce.

Náročnost tématu musí odpovídat nejen úrovni požadavků kladených na zpracování bakalářských prací, ale i stanovenému rozsahu. **Hlavní tíhu odpovědnosti za finální podobu tématu při jeho předložení ke schválení nese vedoucí bakalářské práce.** Téma nesmí být v žádném případě méně náročné, než stanovují požadavky na zpracování bakalářských prací. Vyšší náročnost se nevylučuje v případě, že výchozí znalosti a ochota pracovního nasazení studenta tomu odpovídají. Bakalářské práce, které jsou svou kvalitou výjimečné, je vhodné následně ocenit např. cenou děkana, rektora, apod.

4. Zpracování úvodní literární rešerše

Literární rešerše neboli shromáždění a studium informačních zdrojů je další etapou při zpracování bakalářské práce. Literární rešerše obsahuje shromažďování literatury a veškerých zdrojů dat. Zpracování kvalitní rešerše následně umožní autorovi sestavit cíl, zadání, hypotézy, výzkumné otázky a finálně stanovit téma bakalářské práce a rovněž vypracování teoretických východisek vztahujících se ke zvolenému tématu, jež jsou základem pro úspěšné zpracování praktické části práce.

Rešerše přináší aktuální pohled na danou problematiku z hlediska současné literatury. Jedná se o souhrn teoretických východisek k zadanému tématu, jehož hlavním úkolem je vytvořit si ucelený přehled současné literatury o konkrétním tématu.

Je charakterizována logicky navazujícími odstavci, relevantními bibliografickými odkazy, odbornou terminologií, objektivním a uceleným přehledem dosavadního zkoumání konkrétního tématu a syntézou předložených informací.

Literární rešerši je možné vnímat duálně, a to nejen jako shromažďování informací k vymezené zkoumané oblasti na základě zadaného rešeršního dotazu, ale i jako výsledek získaný vyhledáváním informací vztahujících se k zadanému rešeršnímu dotazu.

Literární rešerši je možné strukturovat dle:

a) času

- jednorázová – shrnuje materiál k vytyčenému tématu za stanovené období;
- průběžná – shrnuje materiál k vytyčenému tématu od data zadání do budoucnosti;

b) zahrnutého materiálu

- úplná – obsahuje veškeré informace k danému tématu;
- výběrová – obsahuje výběr materiálů dle věcných a formálních kritérií;
- orientační – obsahuje informace, jejichž účelem je poskytnout přehled o předem málo známé problematice;

c) použitých pramenů

- dokumentografická (bibliografická) – zahrnuje citace, které mohou být rozšířeny i o abstrakty záznamů;
- faktografická – zahrnuje konkrétní fakta, data, parametry a další informace o věcech, jevech a osobách (např. statistická data);

d) druhu dokumentů

- druhově komplexní – obsahuje záznamy všech druhů dokumentů;
- jednopruhová – obsahuje záznamy dokumentů jediného druhu;
- vícedruhová – obsahuje záznamy dokumentů dvou nebo více druhů;

e) podle technologie zpracování

- klasická (intelektuální) – zpracována na základě tištěných sekundárních či terciálních informačních zdrojů;
- strojová – zpracována na základě využití počítačů a jiných technických prostředků při vyhledávání informací.

Příprava a realizace rešerše zahrnuje:

- výběr odborných termínů a klíčových slov vztahujících se ke zvolenému tématu;
- formulaci rešeršního dotazu;
- výběr informačního zdroje;
- vyhledávání v katalogích a databázích pomocí formulářů sestavených z vyhledávacích polí;
- posouzení a výběr nejlepších získaných výsledků.

5. Zpracování cíle bakalářské práce

Cíl práce není svým rozsahem velký, avšak z obsahového hlediska patří mezi nejnáročnější kapitoly bakalářské práce s ohledem na vymezení základních tezí, které musejí být stručné, logické, srozumitelné, s jasně definovanými závěrečnými výstupy a zároveň musejí být kompatibilní se stanoveným tématem práce a metodologií, prostřednictvím které budou jasně definované teze cíle dosaženy.

Cíl bakalářské práce může (ale nemusí) obsahovat jednoduché hypotézy, popř. otázky, u kterých je zřejmé, že je student bude schopen zpracovat.

Již při zahájení prací na bakalářské práci, tj. shromáždění datových zdrojů, zpracování úvodní literární rešerše a stanovení tématu, si student musí vytvářet určitou představu o zvolené problematice a možnostech jejího řešení. Současně s výše uvedeným se student může pokoušet poprvé ve své badatelské činnosti formulovat hypotézy, popř. výzkumné otázky, a to ve velmi omezeném počtu.

Za finální kvalitu cíle bakalářské práce nese největší díl odpovědnosti vedoucí práce, protože student dosud nemá s vymežováním cíle, pracovních hypotéz a výzkumných otázek

žádné zkušenosti. Kvalita, struktura a rozsah cíle bakalářské práce musí odpovídat úrovni požadavků kladených na zpracování těchto kvalifikačních prací.

6. Zpracování „Zadání bakalářské práce“

Zadání práce je stručnou charakteristikou bakalářské práce v českém nebo anglickém jazyce v rozsahu 15 - 20 řádek. Zadání práce je první částí bakalářské práce, která přes malý rozsah patří mezi nejnáročnější části celé bakalářské práce vzhledem k tomu, že obsahuje finální téma, cíl práce, význam, aktuálnost, nebo očekávaný přínos zvoleného tématu, charakteristiku teoretické části práce a charakteristiku praktické části práce. Z toho vyplývá, že tento text je závazný, a tedy určující pro celou bakalářskou práci.

Formulář nazvaný „Zadání bakalářské práce“ není jedno a totéž jako text nazvaný „Abstrakt“, což nebývá často rozlišováno, čímž dochází k záměně těchto dvou samostatných částí bakalářské práce. Rozdíl spočívá v tom, že zadání práce se zpracovává na samém počátku tvorby, tedy v začátku odborného poznání, proto obsahuje kromě stanoveného cíle pouze obecnou charakteristiku budoucí práce. Vzhledem k tomu, že se zadání práce zpracovává na samém počátku tvorby bakalářské práce, musí být na rozdíl od abstraktu formulováno **v budoucím čase**.

„Zadání bakalářské práce“ musí obsahovat finální téma bakalářské práce, které musí mít jasnou vypovídací schopnost o budoucím charakteru zkoumání, musí mít exaktně stanovený časový interval zpracování i přesné vymezení lokalizace.

Zadání práce obsahuje čtyři odstavce, resp. očíslované body:

1. Cíl práce

Cíl práce vymezený v zadání práce je první vymezení cíle, je tedy stručný, avšak musí obsahovat základní směřování budoucí práce. Cíl práce patří mezi nejnáročnější část zpracování bakalářské práce s ohledem na vymezení základních tezí, které musejí být stručné, logické, srozumitelné, s jasně definovanými závěrečnými výstupy a zároveň musejí být kompatibilní se stanoveným tématem práce a metodologií, prostřednictvím které budou jasně definované teze cíle dosaženy.

Cíl musí obsahovat jasně definované hypotézy, které následné zpracování potvrdí, nebo vyvrátí, stejně jako výzkumné otázky, na které by měly být v závěru práce nalezeny vyčerpávající odpovědi.

2. Význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu

V tomto bodě autor charakterizuje význam, aktuálnost, nebo očekávaný přínos zvoleného tématu s tím, že každé zvolené téma má mít určitý význam nebo určitý stupeň aktuálnosti pro danou oblast, předmět či obor, na který je práce zaměřena, resp. očekávaný přínos v řešené problematice, nebo i pro autora samého. Z uvedeného vyplývá, že autor nemá pouze obecně konstatovat, že jím zvolené téma je mimořádně významné či aktuální pro daný obor či současný vývoj národního hospodářství či ekonomiky určitého státu, ale musí zdůvodnit podstatu významu či aktuálnosti ve vztahu k období, kdy bakalářskou práci píše.

3. Charakteristika teoretické části práce

Tento bod musí obsahovat stručnou, ale jasnou charakteristiku čtyř zásadních segmentů, ze kterých se skládá teoretická část, tj.:

- 1) charakteristika odborných pojmů a jejich definic používaných v bakalářské práci;
- 2) charakteristika ekonomických, popř. jiných teorií souvisejících s problematikou řešenou v bakalářské práci;
- 3) literární rešerše zkoumané problematiky;
- 4) charakteristika a zdůvodnění použití stanovených metod zkoumání a zpracování.

4. Charakteristika praktické části práce

Tento bod musí s dostatečnou vypovídací schopností charakterizovat strukturu zkoumání, která logicky odráží strukturu praktické části práce, zdůvodnění, proč struktura zkoumání a struktura praktické části je navržena tímto způsobem, a musí být uvedena stručná charakteristika budoucích kapitol.

Rozsah zadání práce je stanoven na cca 15 až 20 řádků, přičemž nejrozsáhlejší by měla být charakteristika praktické části práce, protože se jedná o nosnou část bakalářské práce. Druhá nejrozsáhlejší by měla být charakteristika teoretické části práce. Součástí zadání je rovněž 5 až 10 základních literárních zdrojů, ze kterých autor bude čerpat zejména do teoretické části práce. Tento okruh se v průběhu zpracování práce zcela logicky rozšíří.

Zadání práce musí být zpracováno pouze do formuláře, který je nedílnou součástí této metodiky, a následně musí být nedílnou součástí vlastní bakalářské práce.

„Zadání bakalářské práce“ je základní dokument vymezující veškeré parametry, dle kterých má být budoucí bakalářská práce zpracována. Proto za jeho kvalitu odpovídá

především vyučující bakalářského semináře, který je zároveň vedoucím práce, protože student s vypracováním takového dokumentu nemá dosud žádnou zkušenost a jak je výše uvedeno, jedná se o základní dokument, který zásadním způsobem determinuje kvalitu budoucí práce. Samozřejmě pokud vedoucí práce nepodchytí některé nedostatky v tomto dokumentu, další díl odpovědnosti za kontrolu a nápravu nese vedoucí katedry a děkan, kteří tento dokument definitivně schvalují.

7. Shromáždění datových zdrojů pro zpracování bakalářské práce

Odborné zdroje pro psaní bakalářské práce jsou k dispozici v listinné nebo elektronické formě. Není nejpodstatnější, odkud je citovaný text získán, ale prioritní je především jeho kvalita a důvěryhodnost. Při psaní bakalářské práce musí student preferovat prameny od domácích i zahraničních renomovaných autorů a institucí (databáze mezinárodních institucí, výzkumných ústavů, statistických úřadů apod.).

Objem vědomostí studenta je základním předpokladem pro zpracování kvalitní bakalářské práce, kterou lze posuzovat mimo jiné i podle úrovně kognitivní náročnosti řešení problematiky, kterou tvoří:

a) Dimenze poznatků

- poznatky faktické – konkrétní data;
- poznatky konceptuální – klasifikace, generalizace, zákonitosti, modely, teorie;
- poznatky procedurální – specifické postupy, algoritmy, metody;
- poznatky metakognitivní – obecné strategie a řešení problémů, znalost kontextu;

b) Dimenze kognitivních procesů

- Zapamatování – vybavení z paměti;
- Porozumění – schopnost usuzování, interpretace a vysvětlení;
- Aplikace – implementace řešení problémů;
- Analýza – rozbor prvků či struktur;
- Evaluace – posuzování na základě stanovených kritérií;
- Syntéza – nalezení vztahů a souvislostí.

Níže následuje seznam doporučených zdrojů listinných i elektronických informací:

a) Knihovny a archivy

- Knihovna VŠE Praha;
- Knihovna ČNB;
- Knihovny ostatních vysokých škol;
- Výzkumné ústavy, zejména Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i., Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i. apod.;
- Český statistický úřad;
- Ministerstva;
- Národní archiv, Státní oblastní archiv, ostatní archivy;
- OECD, EUROSTAT, WORLDBANK, IMF aj.

b) Elektronické zdroje

- JSTOR (přístup ze školní sítě, nastavení vzdáleného přístupu);
- Zdroje dostupné ze sítě VŠE (ProQuest 5000, EBSCO, Anopress, Source OECD aj.);
- Centre for Economic Policy Research;
- EconLib;
- National Bureau of Economic Research;
- Resources for Economist;
- Zlatý fond českého ekonomického myšlení (bibliothecaeconomica.cz).

8. Zpracování metodologie pro bakalářskou práci

Na začátku psaní bakalářské práce je vhodné vymežit použité metody či metodické postupy, které budou používány v teoretické i praktické části práce.

Metody vědeckého zkoumání představují určení skutečnosti prostřednictvím pozorování. Po klasifikaci a analýze následuje hledání příčinných souvislostí. Pokud je spolehlivost obecných závěrů či hypotéz vyhodnocena jako vyhovující, lze konstatovat, že odrážejí či vysvětlují reálný stav. Tyto závěry či hypotézy poté nazýváme principy, které umožňují předvídat budoucí situace při dodržení obdobných podmínek.

Vědecké metody lze klasifikovat do dvou základních skupin na metody empirické a metody logické.

Empirické metody jsou založeny na bezprostředním živém obrazu reality, tzn., že odraz jevů se uskutečňuje prostřednictvím smyslových požitků a vjemů zdokonalovaných úrovní techniky. Empirické metody umožňují zjistit konkrétní jedinečné vlastnosti reálného objektu či jevu. Z hlediska realizace výzkumu lze empirické metody dělit na experimentální (jejich využití je nejčastější v technických a přírodních vědách) a neexperimentální (využívány zejména v oblasti společenských věd - historický výzkum, průzkum, případové studie).

Logické metody jsou založeny na využití principů logiky a logického myšlení. Zahrnují především tzv. párové metody, tj. abstrakce-konkretizace, analýza-syntéza a indukce-dedukce.

Během výzkumu se jednotlivé metody vzájemně doplňují, kombinují a zároveň do jisté míry překrývají, čímž vytvářejí určitou synergii.

Charakteristiky nejčastěji používaných metodologických instrumentů jsou uvedeny dále.

Abstrakce

Abstrakce představuje myšlenkové oddělení nepodstatných vlastností jevu od vlastností podstatných. Je to proces zaměřený pouze na podstatné charakteristiky různých objektů, čímž se ve vědomí utváří model objektu, který obsahuje pouze charakteristiky či znaky, jejichž zkoumání poskytuje odpovědi na kladené otázky. Abstrakce pomáhá při utváření vědeckých pojmů, kategorií a formulaci vědeckých zákonů. Je využívána především u teoretických disciplin.

Analogie

Analogie vychází z metody srovnávání. Jedná se o proces, kdy na základě zjištění shody některých znaků dvou či více předmětů či jevů daného souboru hledáme přibližnou shodu i u některých dalších znaků zkoumaných předmětů či jevů v jiném souboru. Analogie umožňuje orientaci při zkoumání neznámých jevů.

Analýza

Analýza představuje rozbor zkoumaného předmětu, jevu či situace na jednotlivé části, které jsou později dále zkoumány. Jedná se o rozbor vlastností, vztahů a faktů postupující od celku k částem. Podrobnější poznání jednotlivých jevů usnadní poznat daný jev jako celek.

Analýza umožňuje oddělit podstatné od nepodstatného a odlišit trvalé vztahy od nahodilých. Cílem analýzy je poznat určitý systém a odhalit jeho fungování.

Rozlišují se různé druhy analýz, např.:

- **kauzální analýza** – zkoumá příčiny jevů;
- **klasifikační analýza** (syntetická, analytická, shluková) – slouží k řazení dílčích jevů do skupin nebo k třídění souboru do dílčích skupin;
- **korelační analýza** – určuje sílu lineární závislosti mezi veličinami;
- **kvantitativní analýza** – umožňuje určit obsah jednotlivých složek ve vzorku;
- **odvětvová analýza** – zkoumá vlivy trendů jednotlivých makroekonomických či mikroekonomických faktorů na trh;
- **regresní analýza** – odhaduje hodnotu jisté náhodné veličiny na základě znalosti jiných veličin;
- **systémová analýza** – zkoumá složitější systémy;
- **vztahová analýza** – zkoumá závislosti mezi jevy;
- aj.

Dedukce

Dedukce je proces, kdy se postupuje od obecných závěrů a tvrzení k jednotlivým, které jsou méně známé či zvláštní. Lze konstatovat, že se vychází ze známých, ověřených a obecně platných závěrů, které jsou následně aplikovány na jednotlivé dosud neprozkoumané případy. Během dedukce je zjišťováno, zda stanovená hypotéza vysvětluje zkoumaný fakt. Dedukce umožňuje ověřit teoretické závěry v praxi.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření patří mezi kvantitativní metody výzkumu veřejného mínění. Výzkum založený na dotazníkovém šetření umožňuje měřit sociologické jevy a jejich analýzu prostřednictvím matematických a statistických technik. Dotazníky jsou písemně zaslány či ústně sděleny vybrané skupině lidí, čímž je možné získat velký objem dat s požadovanými informacemi, které mohou být aplikovány na širší okruh respondentů.

Evaluace

Evaluace představuje systematické posouzení kvality a hodnoty, případně významu určitého předmětu. Evaluace je založena na sběru informací a jejich následném odborném zpracování s cílem získat relevantní podklady pro rozhodnutí.

Experiment

Experiment představuje množinu pozorování, jejichž cílem je ověřit nebo vyvrátit stanovenou hypotézu.

Hypotéza

Nezbytným charakteristickým rysem hypotéz je systémová kompatibilita nejen s tématem, cílem, zadáním a strukturou práce, ale i s teoretickou částí práce neboli současným stavem poznání o řešené problematice. Dále by hypotézy měly být srozumitelné, logické a ověřitelné dle metod výzkumu stanovených v teoretické části práce. Celá hypotéza by měla být pouze subjektivní názorový předpoklad autora před zahájením vlastního výzkumu.

Existují dvě základní skupiny hypotéz, a to hypotézy o souvislosti a hypotézy o rozdílu, přičemž v rámci každé z těchto skupin rozlišujeme jednostrannou a oboustrannou hypotézu. Hypotézy o souvislosti zkoumají souvislost mezi proměnnými, která je ověřována např. prostřednictvím korelačního koeficientu. Hypotézy o rozdílu představují komparaci a použití např. dvou výběrového t-testu. Jednostranná hypotéza se použije v případě, kdy student dokáže určit, zda se jedná o přímou nebo nepřímou úměrnost mezi proměnnými. Oboustrannou hypotézu je vhodné využít v případě, kdy studentovi není znám směr korelace.

Pokud je výzkum zaměřen především kvalitativně, hypotézy mají podobu výzkumných vhodně formulovaných otázek, jejichž cílem je konkretizace výzkumu a udání směru, jakým samotný výzkum provést.

Indukce

Indukce představuje vyvozování obecného závěru na základě poznatků o jednotlivostech. Zajišťuje přechod od jednotlivých závěrů k obecným. Umožňuje dojít k samotné podstatě zkoumaných jevů a stanovit jejich zákonitosti. Induktivní závěr nabízí vysvětlení, proto jej lze považovat za hypotézu. Závěry indukce jsou vždy ovlivněny subjektivními postoji výzkumníka (tj. jeho dosavadními zkušenostmi a znalostmi), proto mají pouze omezenou platnost. Metoda je využívána všude tam, kde hledáme odpověď na to, proč určitý jev nastal či nikoli. Pro získání odpovědi jsou vytvářeny předběžná nezávazná vysvětlení (hypotézy), které se snaží na tuto otázku odpovědět. Typickým východiskem induktivních metod je statistické zpracování a vyhodnocení dostatečného vzorku reprezentativních údajů, které umožní formulaci obecnějších závěrů platných pro danou oblast.

Konkretizace

Během konkretizace je vyhledáván konkrétní výskyt určitého objektu z určité třídy objektů, přičemž na tento vybraný objekt jsou aplikovány charakteristiky platné pro celou třídu objektů.

Matematické a statistické metody

Matematické a statistické metody zajišťují přesné vyjádření jevů a vztahů mezi nimi. U využití těchto metod má nezanedbatelný význam znalost statistiky, neboť statistika exaktně postihuje závislosti mezi jednotlivými ekonomickými veličinami.

Pozorování

Pozorování představuje cílevědomé, plánovité a systematické sledování jistých skutečností. Jeho výsledkem je popis a vysvětlení těchto skutečností. Při pozorování je důležitá volba měřících jednotek. Zvláštním typem pozorování je **experiment (pokus)**, který probíhá za kontrolovaných nebo řízených podmínek s cílem ověřit pravdivost určité hypotézy či teorie. Pozorování je základní vědeckou metodou, která často vede ke generování dat. Během pozorování dochází k vyloučení faktorů, které nejsou účelné.

Rozhovor

Rozhovor je metoda, která může mít podobu konverzace, dialogu, interview, osobního pohovoru nebo skupinového rozhovoru. Během rozhovoru se navozuje přímá komunikace se zkoumanými subjekty, které jsou prostřednictvím otázek či jiných stimulů podněcovány ke sdělování požadovaných informací. Rozhovor je cíleně orientován a připraven.

Srovnávání - komparace

Srovnávání se využívá v případech, kdy je potřeba zjistit shodné nebo rozdílné stránky u dvou nebo více různých objektů. Vybraný ukazatel je možné srovnávat v rámci statistických souborů z hlediska věcného (HDP, inflace, nezaměstnanost, zisk, ztráta,...), prostorového (objemy financí na obyvatele v zemích EU,...) a časového (vývoj za období 1989 – 2013,...).

Pro bakalářskou práci lze využít dva způsoby srovnávání. Prvním je srovnávání pojetí problémů, názorů, hypotéz a premis, které je využito za účelem zdůvodnění vlastního stanoviska. Tento způsob srovnávání je využíván zejména v teoretické části práce např. při srovnávání různých pohledů jednotlivých autorů na konkrétní problematiku.

Druhým způsobem srovnávání je měření, zjišťování a objektivizace. V rámci tohoto způsobu se využívají různé typy kritérií (moc/málo, dobré/špatné apod.). Tento typ srovnávání je využíván především v praktické části práce, např. při srovnávání ukazatelů charakterizujících vývoj parametrů národního hospodářství.

K porovnávání je možno rovněž využít rozdíl, podíl, index, tempo růstu, body apod.

Syntéza

Syntézou se rozumí sjednocení jednotlivých částí v jeden celek, přičemž jsou sledovány vzájemné podstatné souvislosti mezi jednotlivými složkami daného jevu. Jedná se o spojování poznatků získaných analytickým přístupem, což tvoří základ pro správná rozhodnutí. Díky syntéze je možné lépe odhadovat vnitřní zákonitosti fungování a vývoje určitého jevu.

Škálování

Škálování je metoda, kdy se prostřednictvím různých druhů posuzovacích škál hodnotí stanovené jevy. V rámci škálování se využívá posuzovací škála, která umožňuje zjišťovat míru vlastností jevu nebo jeho intenzitu, přičemž hodnotitel své hodnocení vyjádří prostřednictvím určení polohy na škále.

Z hlediska metodologie je bakalářská práce jako první kvalifikační práce během studia nejméně náročná. Od studenta končícího bakalářské studium není možné požadovat např. složité modelování, složité regresní analýzy apod. Metodologie zpracování teoretické části je zřejmá a v praktické části se očekávají jednoduché analýzy, jednoduché matematické a statistické metody, zkoumání prostřednictvím pozorování, řízených rozhovorů, dotazníkových šetření apod.

9. Zpracování struktury bakalářské práce

Po správném výběru vhodného tématu bakalářské práce je jednoznačně nejtěžší nakoncipování logické struktury práce, která je jedním ze základních hodnotících kritérií při klasifikaci předložené práce. Vypracování logické architektury práce je prvotní a nejnáročnější úkol, se kterým se autor vždy potýká, a to nejen autor začínající, ale i autoři velmi zkušení, kteří profesionálně působí na poli vědy. Při koncipování logické struktury

musí mít autor neustále na zřeteli následující systémovou chronologii, kterou musí respektovat a velmi pozorně vnímat po celou dobu zpracování práce.

Velmi rozšířenou zásadní chybou bývá narušení systémové chronologie při zpracování bakalářské práce, protože někteří studenti píšou text práce, aniž by měli dokonale zpracovanou logickou strukturu bakalářské práce. Toto pochybení zcela logicky poznamená kvalitu textu. Vytvoření struktury práce až v samém závěru zpracování bakalářské práce je metodicky chybné a projeví se v nedodržení logické struktury a kompatibility níže uvedených segmentů práce.

V systémové chronologii se prolíná kompatibility v jednotlivých segmentech práce, které jsou zobrazeny ve schématu 2.

Schéma 2 Kompatibilita jednotlivých segmentů práce

Zvolené téma musí být zcela jednoznačně akceptováno při zpracování zadání práce. Struktura práce musí jednoznačně respektovat zvolené téma a logicky rozšířit a rozvést zadání práce. Při zpracování úvodu, který obsahuje cíl práce, musí být jednoznačně respektováno zvolené téma, zadání a struktura práce. Rovněž tak závěr musí být zcela v souladu a nesmí opomíjet nic, co se týká zvoleného tématu, zadání, struktury a úvodu (resp. vytčeného cíle) práce.

Výše uvedený předpoklad je možné též definovat jako vzájemnou kompatibilitu všech jednotlivých segmentů uvedených v systémové chronologii.

Logickým strukturováním práce s využitím systémové chronologie se rozumí odborné a věcné členění práce, nikoli formální členění práce, které je uvedeno v další kapitole.

Struktura práce:

- **Úvod**
 - Uvedení do řešené problematiky, význam a aktuálnost zvoleného tématu a očekávaný přínos bakalářské práce
 - Stručná charakteristika struktury a obsahu teoretické části práce
 - Stručná charakteristika struktury a obsahu praktické části práce
 - Stanovení cíle práce
- **Teoretická část**
 - Charakteristika odborných pojmů a jejich definic používaných v bakalářské práci
 - Charakteristika ekonomických, popř. jiných teorií souvisejících s problematikou řešenou v bakalářské práci
 - Literární rešerše zkoumané problematiky
 - Charakteristika a zdůvodnění použití stanovených metod zkoumání a zpracování
- **Praktická část**
 - Vlastní zkoumání
 - Vyhodnocení vlastního zkoumání
- **Závěr**
 - Vyhodnocení významu a aktuálnosti zvoleného tématu
 - Agregované výsledky zkoumání teoretické části
 - Agregované výsledky zkoumání praktické části
 - Vyhodnocení naplnění stanoveného cíle
 - Přínosy bakalářské práce a doporučení pro případný další postup

Struktura bakalářské práce na Národohospodářské fakultě VŠE v Praze musí být v základních bodech jednotná bez ohledu na obor, ve kterém je zpracovávána tak, jak je výše uvedena. Bezespornu se vždy jedná o národohospodářské téma bez ohledu na to, zpracovává-li se současnost či hospodářské dějiny, nebo ekonometrické modelování nějakého národohospodářského problému. Ve všech případech se autor musí vypořádat s pojmy, definicemi a teoriemi, které se této problematice dotýkají, musí zpracovat literární rešerši na dané téma a vyhodnotit současný stav poznání řešeného tématu. Rovněž musí charakterizovat metody zkoumání, které v práci používá, a zdůvodnit jejich výběr a výsledky, kterých chce pomocí těchto metod dosáhnout. V praktické části je z tohoto pohledu nevýznamné, jestli

autor zkoumá vývoj inflace a chování centrální banky Československa za první republiky nebo v současné době a stejně tak, zpracovává-li ekonomické modely týkající se inflace a chování centrální banky v kterémkoli časovém intervalu.

Struktura bakalářské práce je základním pilířem, který vytváří logickou systémovou chronologii textu. Jedná se o nejtěžší část kvalifikační práce, kde student potřebuje velmi intenzivní součinnost se svým vedoucím, který svou supervizi musí zajistit její správné vypracování. Chyby vytvořené ve struktuře práce následně vyvolávají další nesrovnalosti zásadním způsobem ovlivňující kvalitu zpracovaného textu.

10. Formální členění bakalářské práce

Formální členění práce:

- Titulní strana
- Čestné prohlášení
- Poděkování
- Zadání práce
- Abstrakt česky i anglicky, klíčová slova a JEL klasifikace (vše na stejné stránce)
- Obsah
- Úvod
- Teoretická část
- Praktická část
- Závěr
- Případný seznam použitých zkratk
- Seznam tabulek, obrázků a grafů
- Seznam literatury a dalších pramenů
- Přílohy

Titulní list a čestné prohlášení

Formuláře pro titulní list a čestné prohlášení v bakalářské práci jsou součástí této metodiky. Rovněž je lze stáhnout z internetových stránek <http://nf.vse.cz/studenti/formulare-pro-studenty/> v části Diplomové a bakalářské práce. Čestné prohlášení musí být vlastnoručně podepsané autorem bakalářské práce.

Poděkování

Přestože žádná norma přesně nevymezuje poděkování v úvodu bakalářské práce, je obvyklou praxí poděkovat vedoucímu práce takovým způsobem, který dle názoru autora odpovídá rozsahu přínosu svého vedoucího. Rovněž je slušné poděkovat ostatním osobám, které měly jakýkoli podíl na úspěšném zpracování bakalářské práce, popř. institucím, které autorovi poskytly potřebnou součinnost při získávání nezbytných podkladů.

Zadání práce

Zadání práce musí být vlastnoručně podepsané autorem bakalářské práce, vedoucím práce, vedoucím katedry a děkanem.

Abstrakt

Abstrakt má obdobnou strukturu jako zadání práce, ale je nutné zdůraznit, že text nazvaný „Abstrakt“ není jedno a totéž jako text nazvaný „Zadání bakalářské práce“, což nebývá často rozlišováno, čímž dochází k záměně těchto dvou samostatných částí bakalářské práce. Z tohoto hlediska nemůže být abstrakt identický se zadáním práce, protože již musí obsahovat kvalitativní posun, který autor zaznamenal v průběhu zpracování práce, tedy při rozvoji svého poznání. Vzhledem k tomu, že se abstrakt zpracovává v samém závěru tvorby bakalářské práce, musí být na rozdíl od zadání práce formulován **v přítomném čase**.

Abstrakt již musí obsahovat hlavní závěry práce, musí charakterizovat autorem vytvořenou přidanou hodnotu, popř. definovat svoji originalitu. V neposlední řadě autor uvede, co jeho práce přináší nového apod.

Součástí abstraktu musí být 5 až 10 klíčových slov, tj. nejdůležitějších pojmů vystihujících danou bakalářskou práci, a JEL klasifikace, tj. mezinárodní standardizovaná předmětová klasifikace ekonomických prací. Seznam kódů je uveden na adrese <https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php?view=jel>. V závislosti na tématu práce autor vybere 2 až 4 kódy, které uvede ve tvaru např. H53, B37.

Abstrakt včetně klíčových slov a JEL klasifikace je v bakalářské práci uveden v českém i anglickém jazyce.

Obsah

Jak je výše uvedeno, vytvoření sofistikované struktury práce (resp. obsahu) je nejnáročnější z celého zpracování práce, proto je nutné dodržet základní pravidlo, bez kterého není možné práci úspěšně zpracovat.

Toto pravidlo zní: „**Název každé kapitoly i subkapitoly musí meritorně vystihovat obsah neboli text té dané kapitoly. Název a text musí být zcela kompatibilní.**“

Neodpovídající názvy kapitol a subkapitol jsou velmi častým zásadním nedostatkem, který je neobhajitelný. Čtenáři musí být po přečtení názvu kapitoly jasné, jaký text autor názvem kapitoly deklaruje.

Úvod

Úvod je strukturován obdobným způsobem jako schválené zadání práce, obsahuje tedy čtyři části.

První část představuje uvedení do řešené problematiky, zejména z hlediska významu a aktuálnosti zvoleného tématu (popř. proč si autor tuto problematiku zvolil a co očekává od zpracování této práce, jakých výsledků chce dosáhnout, jaké přínosy bude práce mít apod.). V tomto bodě autor rovněž uvede očekávaný přínos bakalářské práce.

Druhou částí je stručný popis struktury a obsahu teoretické části práce bez jakéhokoli hlubšího řešení problematiky.

Třetí část stručně charakterizuje strukturu a obsah praktické části práce.

Nejdůležitější je čtvrtá část, ve které musí být specifikován zkoumaný problém a stanoven cíl práce, v němž mohou být kromě jiného vysloveny hypotézy (resp. otázky), které jsou následně zodpovězeny v kapitole Závěr. Cíl práce obsažený v úvodu musí být obsáhlejší oproti původnímu cíli práce stanovenému v „Zadání bakalářské práce“.

Autor v úvodu bakalářské práce meritorně neřeší zvolené téma, ale pouze charakterizuje a popisuje strukturu, zvolené metody a stanovené cíle práce. Běžnou chybou bývá, že autoři mají tendenci meritorně řešit zvolené téma již v úvodu a popř. již vyslovovat některé závěry.

Teoretická část

Teoretická část musí být členěna na čtyři základní části:

- 1) charakteristika odborných pojmů a jejich definic používaných v bakalářské práci;
- 2) charakteristika ekonomických, popř. jiných teorií souvisejících s problematikou řešenou v bakalářské práci;
- 3) literární rešerše zkoumané problematiky;
- 4) charakteristika a zdůvodnění použití stanovených metod zkoumání a zpracování.

Teoretická část představuje teoretickou základnu (resp. teoretická východiska) pro část praktickou. Teoretická část obsahuje definice použitých pojmů, dotčené ekonomické teorie, a použitou metodiku, prostřednictvím které bude řešen vytyčený cíl. V této části práce je vhodné využít znalosti doposud získané během bakalářského studia. Základem pro psaní teoretické části je ucelené prostudování veškeré literatury, která s danou problematikou souvisí. Prostudováním veškeré dotčené literatury musí autor zabránit tomu, aby oponent, vedoucí či státnicová komise zjistili, že autor opominul prostudovat (resp. citovat) stěžejního autora v dané problematice.

Teoretická část zaujímá zhruba 1/3 celé práce, avšak nesmí přesáhnout 40 % celkového rozsahu textu. Častou chybou je, že někteří autoři používají jako dominantní zdroj pro teoretickou část učebnice. Zde je nutné zdůraznit, že povinností autora je seznámit se, používat a citovat domácí a zahraniční literaturu k tématu, která svým obsahem i rozsahem převyšuje rámec literatury používané v běžné výuce (tj. učebnic).

Teoretická část zcela logicky obsahuje převážnou část textů doslovně či volně převzatých. Nicméně autor i v této části musí vyjádřit své teoretické názory a polemiky s citovanými autory, zejména v závěru teoretické části práce např. nazvané dílčí závěry.

Praktická část

Praktická část musí být postavena na základě dostatečně zpracovaných teoretických východisek v části teoretické, přičemž je nutné zdůraznit, že obě části práce musejí být sofistikovaným způsobem provázány. Při zpracování praktické části je stěžejní její strukturování. V úvodní preambuli praktické části je nejdříve charakterizováno např. zkoumané odvětví národního hospodářství (resp. organizace, úřad nebo národohospodářsky významná korporace). V dalších kapitolách je zkoumán např. právní rámec dané problematiky, institucionální zajištění a dále následuje analýza zkoumaného subjektu či procesu.

Praktická část tvoří cca 2/3 z celého rozsahu práce, přičemž minimum je 60 % z celého textu.

V praktické části musí autor vytvořit svoji přidanou hodnotu bakalářské práce. Text, tabulky, výpočty a grafy tedy musí být v převážné většině vlastní tvorbou. Převzaté texty či tabulky, grafy a výpočty nesmí přesáhnout 30 % rozsahu této části práce.

V praktické části práce jsou již zcela nezbytné vlastní přínosy autora, které vyplývají z jeho zkoumání, analýz, statistických výpočtů, vytváření modelů, dotazníkových či jiných

šetření, nebo jiných použitých metod. V praktické části jsou shrnuty vlastní poznatky či výstupy v závěru každé kapitoly, nebo sumárně v závěru praktické části.

Základní premisou pro navržení a zpracování praktické části je řešení a splnění cíle vytčeného v úvodu bakalářské práce.

Závěr

S ohledem na nutnost praktikování systémového přístupu k celé práci, což je nejtěžší úkol pro začínající autory při zpracování bakalářských prací, je správné použít v kapitole závěr analogické strukturování jako v úvodu bakalářské práce.

V první části závěru se autor musí vypořádat s významem a aktuálností zvoleného tématu. Autor musí uvést, zda je zvolené téma z národohospodářského hlediska významné tak, jak předpokládal. Autor musí charakterizovat, jaký přínos pro něj zpracování zvoleného tématu mělo.

Ve druhé části musí autor vyextrahovat nejdůležitější výstupy a dílčí závěry z teoretické části, se kterými vede diskusi. Na tomto místě autor konstatuje, zda se s příslušnými teoretiky shoduje či nikoli, případně uvede, se kterými sdílí názor a se kterými ne. V této části je vhodné, aby autor vyslovil své teoretické názory či závěry, čímž prováže výsledky empirické části s výstupy z části teoretické.

Stěžejní částí kapitoly závěr jsou dílčí závěry, výstupy a poznatky z praktické části bakalářské práce. Autor zde ve velmi komprimované podobě prezentuje výsledky svého zkoumání, analyzování, modelování, šetření, srovnávání apod. Zásadní chybou je v této části popisovat, jakým způsobem bylo zkoumání vedeno, jakými metodami, popř. opakovat popis zvolených metod a struktury práce. Takovéto pochybení silně devaluje celou práci, protože autor v takovém případě neodprezentoval přidanou hodnotu, kterou musí každá bakalářská práce obsahovat.

Předposlední částí závěru je vyhodnocení naplnění stanoveného cíle. Autor musí objektivně a sebekriticky vyhodnotit, co se mu ze stanoveného cíle splnit podařilo a co nikoli, přičemž nesplnění určitých částí cíle musí autor zcela pregnantně zdůvodnit a vysvětlit. Nesplnění některých částí stanoveného cíle práce může být způsobeno objektivními důvody (např. nepřístupností podkladových materiálů nezbytných pro zpracování „výzkumu“), nebo subjektivními důvody, které ovšem musí autor obhájit.

V poslední částí závěru autor konstatuje, které další související problematiky by bylo možné dále řešit nad rámec zadání práce, kdyby autor nebyl limitován zadáním a stanoveným

rozsahem. Autor v této části může navrhnout nová témata, popř. související náměty na navazující akademické práce pro budoucí autory.

Přílohy

Do příloh patří podklady, které doplňují vlastní text práce. Všechny přílohy musí být očíslovány a uvedeny v obsahu. Přílohy, které nelze svázat (např. CD, výkresy aj.) autor umístí na zadní stranu desek do pevně vlepené „kapsy“.

11. Rozsah bakalářské práce a proporcionalnost jednotlivých částí

Minimální rozsah bakalářské práce je stanoven:

- Úvod: cca 1,5 – 2 strany.
- Teoretická část: dle celkového rozsahu práce cca 10 – 20 stran, aby zůstal zachován poměr mezi částí teoretickou a praktickou.
- Praktická část: dle celkového rozsahu práce cca 30 – 50 stran.

V ojedinělých případech u prací výjimečného typu může být rozsah praktické a teoretické části odlišný, takže i jejich vzájemný poměr bude odlišný, avšak celkový rozsah práce musí být zachován.

- Závěr: cca 3 a více stran dle charakteru práce.

Celkový rozsah čistého textu bakalářské práce (tzn. od úvodu po závěr, tj. bez titulní strany, čestného prohlášení, poděkování, zadání práce, abstraktu, obsahu, seznamu zkratk, tabulek, grafů, obrázků, seznamu literatury a příloh) je minimálně 45 a maximálně 90 normostran textu (jedna normostrana obsahuje 1800 znaků vč. mezer). Počet a rozsah příloh není limitován.

Stanovení minimálního rozsahu bakalářských prací je nutné, protože jinak není možné dodržet správnou proporcionalitu sofistikované struktury. To však neznamená zpracovat za každou cenu co největší rozsah pouze samoučelně. **Prioritní je především kvalita práce.**

12. Formální náležitosti zpracování práce

12.1. Odkazy a citace

Při psaní bakalářské práce je nutné dodržovat autorská práva a u veškerých převzatých údajů (citace, parafráze i pouhé číselné hodnoty) důsledně uvádět jejich zdroj. Odkazy a seznam literatury je přitom nutné zpracovat podle některé z citačních norem. Za tímto účelem lze používat některý z citačních programů (např. Zotero), který je schopen shromažďovat, organizovat a analyzovat všechny zdroje literatury. Zároveň automaticky vygeneruje seznam použité závěrečné literatury se všemi detaily vyžadovanými danou normou.

Bude-li v práci nalezena neoznačená citace či parafráze (sdělení stejné myšlenky jinými slovy), je práce automaticky hodnocena „nevyhověl/a“ a student je poslán před disciplinární komisi fakulty. V případě nejasností či pochybností, jak správně citovat, je nutné správně prostudovat příslušné citační normy a v případě přetrvávajících nejasností toto konzultovat s vedoucím práce.

Existují tři druhy textů:

- text převzatý (doslovná citace);
- text volně převzatý (parafráze);
- text autorský (vlastní text).

Tyto druhy textů musejí být v práci zcela zřetelně identifikovatelné tak, aby nedocházelo k záměně převzatých nebo volně převzatých textů za texty autorské. Autor čerpá doslovně i volně převzatý text především z odborné domácí a zahraniční literatury, kterou k tématu prostudoval. Citace či parafráze z učebnic nejsou pro bakalářské práce obvyklé ani vhodné, jejich použití musí být zcela výjimečné.

Je-li součástí bakalářské práce vlastní dotazníkové či jiné podobné šetření (průzkum veřejného mínění, rozhovory s odborníky apod.), je nutné mít veškerá data použitá v práci podložena autentickými materiály (vyplněné dotazníky, nahrávky a přepisy rozhovorů, záznamy e-mailové komunikace apod.). Tyto podklady je nutné archivovat minimálně do úspěšné obhajoby práce. Student je povinen na žádost vedoucího nebo oponenta práce tyto materiály zpřístupnit.

12.1.1. Citační norma ISO 690

Citační norma ISO 690 je nejčastěji používaná norma pro odkazy a bibliografické citace při psaní bakalářských prací. Norma nabízí tři způsoby citování a odkazování, a to tzv. Harvardský systém, formu číselného odkazu a průběžné poznámky.

1) Harvardský systém

Harvardský systém neboli forma jméno-datum představuje uvádění zdroje **v kulatých závorkách přímo v textu**. V případě knih a textových dokumentů se neuvádí celý název textu, ale pouze jméno autora a rok vydání textu např. (Weber, 1998). V případě více autorů se do závorky vypíše jména autorů a přidá se rok vydání textu např. (Znoj, Havránek, Sekera, 1995). V případě kolektivu autorů se uvádí pouze jméno hlavního autora a rok (Holman a kol., 1999). Pokud má více zdrojů stejného tvůrce i rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy přiřazenými k roku vydání (OECD, 2003a), (OECD, 2003b). Tato rozlišovací písmena se pak musí uvést i v seznamu bibliografických citací na konci práce.

Při doslovných citacích se do závorky za rok vydání publikace uvádí i číslo stránky např. (Synek, 2005, s. 46) a doslovně citovaný text se v bakalářské práci označí kurzívou a vloží do uvozovek.

Pokud se jméno tvůrce vyskytuje přirozeně v textu, v závorce bude pouze rok vydání, případně číslo strany. Např. Holá (2006) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací.

Kompletní bibliografická citace se uvádí až v seznamu literatury v abecedním pořadí podle příjmení autorů na konci bakalářské práce. V Harvardském systému se rok vydání uvádí přímo za tvůrce. Jako datum vydání u nakladatele se uvádí pouze přesnější datum, je-li k dispozici.

Příklady odkazů v textu:

- ... jak popisuje ve svém textu Milton Friedman (1994, str. 53) a jak uvádí Kenny (1998, str. 12)... Podle Holmana a kol. (1999, str. 17), platí naopak ..., kterého cituje M. Pokorný v Respektu č. 1/2005 (str. 8).
- Inflace je nárůst všeobecné cenové hladiny zboží a služeb v ekonomice v určitém časovém období. (Holman, 1999, str. 48)

Příklady bibliografických citací:

FRIEDMAN, Milton, 1994. *Kapitalismus a svoboda*. Praha: Liberální institut. 182 s. ISBN 80-85787-33-4.

COASE, R. H., 1988. *The Firm, the Market and the Law*. Chicago: The University of Chicago Press. 216 s. ISBN 0-226-11101-6.

2) Forma číselného odkazu

Číslice v textu v kulatých či hranatých závorkách nebo jako horní index cituje prameny v pořadí, v němž jsou poprvé citovány. V textovém editoru se propojují křížovými odkazy. Po sobě následující odkazy na stejný dokument mají přidělené stejné číslo jako první. Pokud odkazujeme na určité části dokumentu, za číslicemi je možné uvést i čísla stránek.

V seznamu bibliografických citací na konci práce jsou citace uspořádány v číslovaném seznamu.

Příklady odkazů v textu:

- Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace ¹⁵. Například Holá ²⁵ tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené ^{8 s. 75}.
- Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace (15). Například Holá (25) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené (8 s. 75).
- Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace [15]. Například Holá [25] tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené [8 s. 75].

Příklady bibliografických citací:

8. ŠULERĚ, Oldřich. 100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2173-3.

...

15. McQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002 ISBN 807178-714-0.

...

25. HOLÁ, Jana. Interní komunikace ve firmě. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-2511250-0.

3) Průběžné poznámky

Zdroj je tedy uváděn jako **poznámka pod čarou na konci stránky**. Za citovaný text se vloží pouze odkaz na poznámku pod čarou ve formě číslice v kulatých či hranatých závorkách nebo jako horní index a samotný zdroj se uvede na konec stránky, nikoli však až na konec práce či kapitoly.

Číslice v textu v kulatých či hranatých závorkách nebo jako horní index cituje prameny uvedené v poznámce v pořadí, v jakém se objeví v textu. Každá citace má své vlastní číslo, nelze uvádět dva odkazy za sebou jako u Harvardského systému nebo u číselné formy. V jedné poznámce ale může být uvedeno více citací.

U poznámek pod čarou je vhodné používat standardní funkci MS Word, poznámky pod čarou nesmí být do práce vkládány ručně.

Internetové zdroje se uvádějí v textu práce obvykle stejným způsobem (jde-li o dokumenty, publikace, novinové články), případně jiným vhodným způsobem, který umožní jejich snadnou identifikaci v seznamu literatury v závěru práce (např. server, kde byl článek publikován, a jméno jeho autora). Plné odkazy na texty (URL) se uvedou až v závěrečném seznamu literatury na konci práce.

Poznámky jsou uvedeny v číselném pořadí, přičemž se čísluje průběžně v celém dokumentu. Poznámka, která odkazuje na předchozí zdroj, může opakovat předchozí bibliografický údaj, nebo lze použít označení „tamtéž“.

Kompletní seznam bibliografických citací se všemi povinnými náležitostmi se uvede až v seznamu citovaných zdrojů na konci práce.

Příklady odkazů v textu:

- Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace¹⁵. Například Holá¹⁶ tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené¹⁷.

Příklady bibliografických citací:

ŠULERĚ, Oldřich. 100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2173-3.

McQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002 ISBN 807178-714-0.

HOLÁ, Jana. Interní komunikace ve firmě. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-2511250-0.

¹⁵ McQUAIL, 2002

¹⁶ HOLÁ, 2006

¹⁷ tamtéž

Smyslem bibliografických citací je jednoznačná identifikace citovaného dokumentu. Struktura bibliografické citace v seznamu literatury na konci bakalářské práce včetně konkrétních příkladů a užitečných rad k jejich tvorbě dle normy ISO 690 jsou uvedeny dále.

Kniha

Jméno tvůrce. *Název: podnázev.* Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Název edice a číslování. Standardní identifikátor.

- FRIEDMAN, Milton: *Kapitalismus a svoboda*. 1. Vydání. Praha: Liberální institut, 1994. 182 s. ISBN 80-85787-33-4.
- ATKINSON, Anthony B., STIGLITZ, Joseph E.: *Lectures on Public Economics*. New Jersey: Princeton University Press, 2015. 531 s. ISBN 978-0-691-16641-4.
- COASE, R. H.: *The Firm, the Market and the Law*. Chicago: The University of Chicago Press, 1988. 216 s. ISBN 0-226-11101-6.
- PEŠEK, Jiří, RATHKOLB, Oliver a kol.: *Soudobé dějiny v pohybu*. Rakouský výzkum dějin 20. století. Praha: Karolinum, 2013. 168 s. ISBN 978-80-246-2524-9.
- DUARTE, Nancy. *Slide:ology: The Art and Science of Creating Great Presentations*. Sebastopol: O'Reilly Media, 2008. ISBN 978-0-596-52234-6. Dostupné z: <http://proquest.safaribooksonline.com/book/office-and-productivity-applications/9780596522346>.
- FRIED, Jason a HANSSON, David Heinemeier. Prodávějte vedlejší produkty. In: *Restart: průvodce podnikatelským minimalismem*. Brno: Jan Melvin, 2010, s. 102-103. Žádná velká věda. ISBN 978-80-87270-04-2.

Jméno tvůrce se uvádí v podobě, v jaké je uvedena v citovaném pramenu. Pokud jsou dva až tři tvůrci se stejnou rolí, v bibliografické citaci jsou uvedeni všichni. První se uvádí typograficky nejvýraznější jméno, pokud jsou jména stejně výrazná, jako první se uvádí tvůrce, který je jako první otištěn. U více než tří tvůrců, nebo pokud tvůrci nemají stejnou roli, píše se pouze první a přidává se zkratka „a kol.“, popř. „et al“.

U monografie v cizím jazyce se bibliografické údaje uvádějí v originálním jazyce, nepřekládají se. Část knihy nebo kapitola z knihy se cituje stejným způsobem jako tištěná kniha, navíc se přidá označení „In“ a uvede se název knihy, z níž je citovaná část. Vydání je povinné pouze v případech, že se nejedná o první vydání.

Digitalizovaná kniha

Jméno tvůrce. Název: podnázev. Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup.

- RUBINSTEIN, Ariel. *Economic fables* [online]. Cambridge (UK): Open Book Publishers, 2012 [vid. 2013-10-25]. ISBN 978-1-906924-79-9. Dostupné z: <http://www.openbookpublishers.com/reader/136>

Digitalizovaná kniha se cituje stejně jako tištěná kniha, navíc se uvede informace o přístupu „Dostupné z:“ E-kniha se cituje stejně jako digitalizovaná kniha, navíc se v hranatých závorkách uvede, že se jedná o e-knihu [online], popř. [e-kniha]. U elektronických zdrojů je povinný i datum citování, které se uvádí v hranatých závorkách [cit. 2016-12-02] nebo [vid. 2013-10-25].

Příspěvek ve sborníku

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. In: Jméno tvůrce mateřského dokumentu. Název mateřského dokumentu. Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce mateřského dokumentu. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Číslování svazku obsahujícího příspěvek, Rozsah stran příspěvku, Název edice a číslování. Standardní identifikátor.

- QUINN, Michael S., Len BROBERG a Wayne A. FREIMUND, eds. *Parks, peace, and partnership global initiatives in transboundary conservation* [online]. Calgary: University of Calgary Press, 2012 [vid. 2013-10-25]. Energy, ecology, and the environment series (Online), no. 4. ISBN 978-1552386439. ISSN 1919-7144. Dostupné z: <http://www.deslibris.ca/ID/444836>.
- ZNOJ, Milan – HAVRÁNEK, Jan – SEKERA, Martin (eds.): *Český liberalismus – Texty a osobnosti*. 1. vydání. Praha: TORST, 1995. 521 s. ISBN 80-85639-49-1.
- BOROVSKEÝ, Karel Havlíček: Strany politické. In: ZNOJ, Milan – HAVRÁNEK, Jan – SEKERA, Martin (eds.): *Český liberalismus – Texty a osobnosti*. 1. vydání. Praha: TORST, 1995. s. 106–116.
- KRÁMSKÁ, L. Zjišťování premorbidního intelektu v psychologii. In: KRÁMSKÝ, D., ed. *Kognitivní věda dnes a zítra*. Liberec: Bor, 2009. s. 127–138. CogniSci. ISBN 978-80-86807-55-3.
- SCHUMANN, René. Engineering Coordination: Selection of Coordination Mechanisms. In: Francien DECHESNE, Hiromitsu HATTORI, Adriaan ter MORS, Jose Miguel SUCH, Danny WEYNS a Frank DIGNUM, eds. *Advanced Agent*

Technology [online]. Berlin: Springer, 2012, Lecture Notes in Computer Science, 7068, s. 164–186 [vid. 23. říjen 2013]. ISBN 978-3-642-27215-8. Dostupné z: http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-27216-5_12.

Typ nosiče, datum citování a dostupnost se uvádí pouze u elektronických periodik. U elektronických zdrojů je povinný i datum citování, které se uvádí v hranatých závorkách [cit. 2016-12-02] nebo [vid. 2013-10-25].

Periodikum (seriálová publikace)

Název periodika. Vedlejší název [Typ nosiče]. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování [Datum citování]. Standardní identifikátor (ISSN). Dostupnost a přístup. Lokace.

- *Prague Economic Papers: Quarterly Journal of Economic Theory and Policy* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1992- [cit. 2013-10-25]. ISSN 1210-0455. Dostupné z: <https://www.vse.cz/pep/>.

Příspěvek (článek) v periodiku

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. Název periodika. Vedlejší název [Typ nosiče]. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování, Rozsah stránek příspěvku [Datum citování]. Standardní identifikátor (ISSN). Dostupnost a přístup. Lokace.

- SKOLKOVÁ, Michaela – STILLER, Vladimír – SYROVÁTKA, Jan: Úloha cen aktiv v měnovém transmissním mechanismu. In: *Finance a úvěr*, č. 9, 2001, str. 488–506.
- POKORNÝ, Marek: Jak je ti Rakousko – Zpráva z moravského pohraničí o prvním roce v Unii. *Respekt*, č. 1, 3. 1. 2005, s. 8.
- MENKHOFF, Lukas a TAYLOR, Mark P. The Obstinate passion of foreign exchange professionals: technical analysis. *Journal of Economic Literature*. December 2007, vol. 45, no. 4, s. 936-972. ISSN 0022-0515.
- MENKHOFF, Lukas a TAYLOR, Mark P. The Obstinate passion of foreign exchange professionals: technical analysis. *Journal of Economic Literature*. December 2007, 45(4), 936-972. ISSN 0022-0515.
- DUFKA, Jiří. StaréMapy.cz - zkušenosti z pilotního provozu. *Ikaros* [online]. 2013, roč. 17, č. 7 [cit. 2013-10-31]. ISSN 1212-5075. Dostupný z: <http://ikaros.cz/node/7984>.

U článků v odborných časopisech se vždy musí uvést čísla stran, na nichž se citovaný pramen nachází. Typ nosiče, datum citování a dostupnost se uvádí pouze u elektronických periodik. U elektronických zdrojů je povinný i datum citování, které se uvádí v hranatých závorkách [cit. 2016-12-02] nebo [vid. 2013-10-25].

Kvalifikační práce (bakalářská, diplomová, disertační, habilitační apod.)

Jméno tvůrce. Název: podnázev. Vedlejší název [Druh nosiče]. Místo odevzdání práce, Datum odevzdání práce [Datum citování]. Dostupnost a přístup. Druh práce. Název instituce, kde byla práce napsána. Vedoucí/školitel kvalifikační práce.

- NELEŠOVSKÁ, Magda. *Venture Capital a možnosti jeho využití při expanzi podniku do zahraničí*. Praha, 2008. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů. Dostupné také z: https://insis.vse.cz/zp/portal_zp.pl?podrobnosti=46612
- HLAVÁČEK, Michal. *Nestandardní modely pro rozhodování a vyjednávání ekonomických subjektů týkající se ekonomických informací*. Praha, 2003. Disertační práce (PhD). Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd. Institut ekonomických studií. Dostupný také z: http://ies.fsv.cuni.cz/storage/work/406_hlavacek.pdf.

Elektronický dokument

Jméno tvůrce. Název: podnázev. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup. Lokace. Požadavky na systém.

- OECD. Economic Outlook No 90 - December 2011 - OECD Annual Projections In: *OECD.Stat* [online]. Data last updated 28 November 2011 [vid. 2012-08-31]. ISSN 2074-4390. Dostupné z: doi: 10.1787/data-00285-en.
- ČSÚ [Český statistický úřad]. *Vývoj cen průmyslových výrobců (základní období - rok 2005)* [online graf]. 16.12.2015 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/25818866/gipccr121615_1.xlsx/12dfa676-ee14-434f-b30f-40bb7463feae?version=1.0.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Příjmy domácností podle postavení osoby v čele domácnosti [tabulka]. In: *Český statistický úřad* [online]. [Praha]: Český statistický úřad. Vygenerováno 15.01.2016 12:00:35 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup->

objekt&katalog=30847&zo=N&nahled=N&sp=N&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&z=T&f=TABULKA&verze=-1&pvo=ZUR01&c=v3__RP2014.

- ČNB. *Česká národní banka* [online]. [Praha]: Česká národní banka, © 2003-2015 [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz>
- *Rada pro výzkum, vývoj a inovace* [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, © 2012. Poslední změna 31.10.2013 14.56 [cit. 2013-11-01]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/>
- ACER. *Acer Incorporated 2012 Annual report* [online]. [Taipei]: Acer, May 7, 2013 [vid. 2013-10-30]. Dostupný z: http://www.acer-group.com/public/Investor_Relations/pdf/2012_Acer_Annual_Report-English.pdf

Normy, zákony, vládní dokumenty

- ČSN ISO 690 *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. 40 s. Třídící znak 01 0197.
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.
- Zákon č. 106/1999 Sb. ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 39, s. 2578-2582. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1999/039-1999.pdf>
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Vyhláška č. 317 ze dne 27. července 2005 o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 111, s. 5654-5674. Dostupný také z: <http://www.mvcr.cz/sbirka/2005/sb111-05.pdf>

Osobní rozhovor

- JOHNSON, Frederick. *Osobní rozhovor*. Praha, 16. 2. 2013.
- JOHNSON, Frederick. *Osobní rozhovor s ředitelem firmy XY*. Praha, 16. 1. 2015.

Kompletní bibliografické citace jsou uvedeny v seznamu literatury na konci bakalářské práce. Jejich seznam je řazen abecedně od prvních písmen příjmení autorů či názvů organizací. U většího počtu citovaných zdrojů je lze rozdělit do několika skupin (knihy, časopisy, výroční zprávy, databáze, on-line zdroje apod.). Uspořádání abecedního seznamu bibliografických citací na konci práce se řídí dle následujících zásad:

1. U tzv. autocitací, kdy autor cituje své jiné práce, se tyto práce v seznamu bibliografických citací umístí před ostatní prameny, které jsou dále řazeny abecedně.
2. Pokud se v seznamu použité literatury sejde více bibliografických citací od jednoho autora, přičemž u některých je více autorů, citace zdroje jednoho tvůrce předchází citacím děl více tvůrců, které začínají stejným jménem:

BĚLOHLÁVEK, František. 15 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3001-1.

BĚLOHLÁVEK, František, Pavol KOŠŤAN a Oldřich ŠULEŘ. Management. Olomouc: Rubico, 2001. ISBN 80-858-3945-8.
3. Více bibliografických citací odkazujících na díla jednoho tvůrce se řadí od nejstarších po nejnovější:

BĚLOHLÁVEK, František. Jak řídit a vést lidi: testy, případové studie, styly řízení, motivace a hodnocení. 4. vyd. Brno: CP Books, 2005. ISBN 978-80-247-3001-1.

BĚLOHLÁVEK, František. 15 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3001-1.
4. Instituce jsou řazeny abecedně podle prvního významového slova názvu instituce:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Měnová politika ...*

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Příjmy domácností podle postavení ...*

MINISTERSTVO DOPRAVY ČR. *Čtvrtletní přehledy ...*

Je nutné zdůraznit, že autor uvádí v seznamu literatury pouze ty zdroje, které v práci používá, resp. ze kterých čerpá, což zcela logicky není celý výčet prostudované literatury.

12.1.2. Ostatní citační normy

Vedle citační normy ISO 690 existují i další citační styly upravující odkazy a bibliografické citace. Citační styly se ovšem liší pouze drobnostmi, jako je např. interpunkce mezi údaji v bibliografickém záznamu apod. Důležité ovšem je důsledně dodržovat zvolený citační styl v celém zpracovávaném textu.

Citační styl Americké psychologické asociace (APA) je používán především ve společenských vědách, tj. psychologii, sociologii, antropologii aj. Styl APA vedle pravidel pro citování poskytuje i návod, jak správně vytvářet odborné texty ve společenských vědách.

Odkazy na citované zdroje přímo v textu mají formu jména a roku v kulatých závorkách, např. (Jarvis, 2004). Pokud má citovaný zdroj více autorů, jejich jména se spojují znakem &, např. (Novotný & Hloušková, 2009). Pokud se odkazuje na vícero zdrojů, všechny jsou v abecedním pořadí uvedeny v jedné kulaté závorce a jsou odděleny středníkem, např. (Jarvis, 2004; Kolb, 1984). U přímých citací se do kulaté závorky uvádí i strana, ze které bylo citováno, např. (Jarvis, 2004, s. 74).

Pokud má více zdrojů stejného autora i rok vydání, k jejich rozlišení se použije malé písmeno abecedy přiřazené k roku vydání (např. Jarvis, 2004a). Pokud se jméno autora přirozeně objevuje v textu, do závorky se uvede pouze rok, popř. strana, např. Jarvis (2004, s. 74).

Příklady bibliografických citací dle stylu APA:

- Zounek, J., & Šed'ová, K. (2009). *Učitelé a technologie. Mezi tradičním a moderním pojetím*. Brno: Paido.
- Maňák, J., & Janík, T. (Eds.). (2005). *Orientace české základní školy*. Brno: Masarykova univerzita.
- Miková, M., & Janík, T. (2007). Pořizování videozáznamu jako metoda sběru dat. In R. Švaříček & K. Šed'ová, et al., *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách* (s. 192–201). Praha: Portál.

Citační styl Americké asociace moderního jazyka (MLA Citation Style) je určen pro úpravu odborných textů v humanitních disciplínách, tj. jazykověda, literatura, kulturologie, komparatistika aj. Styl MLA upravuje nejen psaní odborných textů po formální a stylistické stránce, ale i formátování, rozvržení stránky, citování zdrojů, úpravy zkratk, poznámek pod čarou apod.

V odkazech na citace přímo v textu se v kulaté závorce uvádí pouze jméno autora a strana, např. (Mumford 485), (Winks and Kaiser 176) apod.

Příklady bibliografických citací dle stylu MLA:

- Kniha: Mumford, Lewis. *The Culture of Cities*. New York: Harcourt, 1938.
- Článek z časopisu: Ferrer, Ada. "Cuba 1898: Rethinking Race, Nation, and Empire." *Radical History Review* 73 (1999): 22-49.

Chicagský citační styl (CMS, Chicago Style) neboli **citační styl Turabian (Turabian Style)** se používá především v oblasti společenských věd vč. historických a politických. Tento citační styl je oblíben zejména v historických vědách, protože citování podle něj umožňuje čtenáři nejen snadnou identifikaci zdroje, ale rovněž určení jeho stáří a relevance, neboť v odkazech na citace obsahuje datum.

Chicagský styl doporučuje používat systém poznámek pod čarou, který umožňuje přehlednější orientaci v použitých zdrojích. Jsou umožněny poznámky pod čarou v zápatí stránky i koncové poznámky na konci kapitoly, přičemž preferovány jsou poznámky pod čarou. V poznámkách pod čarou se používá zkrácený záznam složený z příjmení autora a hlavního názvu citovaného díla.

Příklady bibliografických citací dle stylu CMS:

- Kniha: Holmlund, C. Impossible Bodies: Feminity and Masculinity at the Movies. New York: Routledge, 2002.
- Článek z časopisu: Jackson, Richard. "Running Down the Up-Escalator: Regional Inequality in Papua New Guinea." Australian Geographer 14 (May 1979): 175-84.

12.2. Stylistická úprava práce

Práce musí mít formát A4, text musí být zpracován v textovém editoru (MS Word), doporučuje se oboustranný tisk. Hlavní text musí začínat na lícové straně (pravá strana v rozložené knize).

Na konci stránky nesmí zůstat nadpis kapitoly, grafu či tabulky, samostatná první řádka odstavce, ani slovo ukončené rozdělovacím znaménkem. Začátek stránky nesmí obsahovat část nadpisu. Na konci řádku nesmí zůstat jednohlásková předložka a spojka, pomlčka, zkratka dvou anebo více slov. V rámci dělení slov nelze rozdělovat akademický titul, zkrácené jméno a příjmení, číslice a název počítaného předmětu, značky a jednotky.

Pro číslování stránek se používají arabské číslice uprostřed nebo na vnitřních či vnějších okrajích dolního okraje stránky. Nečísluje se titulní strana, prohlášení, poděkování, a obsah. Ačkoli číslování stránek začíná kapitolou Úvod, celkový počet stran se počítá od titulního listu. Číslování kapitol a subkapitol musí být víceúrovňové v desetinném třídění. **Kapitoly Úvod a Závěr se nečíslojí.**

V celém textu je nutné zachovat jednotnou grafickou úpravu. Není vhodné používat více druhů písma, lepší je kombinovat velikost, kurzivu a tloušťku jednoho typu písma.

Jednotnou grafickou úpravu je nutné dodržovat nejen ve vlastním textu, ale i u tabulek a grafů, tzn. u tabulek a grafů musí být použito stejné písmo jako u vlastního textu práce. Úprava nadpisů kapitol a subkapitol je jednotná v celé práci.

Pro zvýraznění textu je vhodné používat umístění na samostatný řádek, tučné písmo, podtržení, kurzívu, velká písmena či vložení textu do uvozovek.

Mezi odstavci se nedělají mezery, resp. prázdné řádky. Výjimku tvoří nadpisy kapitol a podkapitol, u nichž se nepoužívá odsazení od levého okraje a mezi nadpisem a textem lze vložit jeden prázdný řádek.

Text bakalářských prací musí být formátován tak, aby stránka měla charakter standardizované strany = jedné normostrany, která obsahuje 1800 znaků včetně mezer.

Stanovené formátování práce:

- písmo: Times New Roman
- řádkování:
 - běžný text: 1,5 řádku
 - text uvnitř tabulek: 1 řádek
- velikost písma:
 - běžný text: 12 bodů
 - nadpisy: max. 24 bodů
 - popisy tabulek, grafů, obrázků: 10 – 11 bodů
 - text v tabulkách: 10 – 11 bodů
 - poznámky pod čarou: 8 bodů
- odsazení prvního řádku každého odstavce: 1,25 cm
- zarovnání odstavce: do bloku
- okraje stránky: 2,5 cm, levý okraj 3,5 cm

Všechny tabulky, grafy, obrázky, schémata, fotografie apod. musí být průběžně číslovány arabským písmem a označeny názvem. Název začíná velkým písmenem a nepíše se za ním tečka. Pokud je obrázek, tabulka či graf širší než stránka, umísťuje se naležato hlavou doleva, přičemž popisek je vpravo. Používané symboly a zkratky musí být stejné jako v textu. Tabulky i grafy musí obsahovat legendu. Pokud tabulky nejsou přímo součástí textu, uvádějí se v přílohách. Šířka všech sloupců tabulky by měla být stejná. Mají-li údaje stejný počet znaků, zarovnávají se vertikálně na střed, číselné údaje se zarovnávají vertikálně doprava,

údaje v celé tabulce se horizontálně zarovnávají na střed. Výsledky se zvýrazňují tučně. Čísllice se oddělují mezerou po každých třech číslicích, pro oddělení se nepoužívá tečka.

Matematické a fyzikální vzorce a rovnice začínají u kraje řádku a od okolního textu jsou odděleny zvláštní mezerou. Nevejde-li se rovnice na jeden řádek, zalamuje se před rovnítkem (=), nebo před znaménky sčítání, odečítání, násobení a dělení, za účelem zdůraznění souvislosti mezi dvěma řádky. Rovnice nelze dělit ve zlomcích, výrazech v závorkách či výrazech s odmocninou.

Číslování tabulek, grafů, obrázků, vzorců a rovnic je průběžné v celé práci, v závěru práce je uveden jejich seznam. Poznámky k tabulkám a grafům se uvádějí přímo pod daný objekt. Každá tabulka, graf i obrázek musí být doplněny údajem o zdroji použitých dat, který se zpravidla uvádí pod objekt. I přesto, že je tabulka výsledkem vlastních výpočtů, je nutné uvést zdroj dat (např. *Zdroj: ČSÚ, 2013, vlastní výpočty*). Nadpisy grafů se zpravidla zvýrazňují tučně, zdroje a poznámky k nim se zpravidla píšou kurzívou.

13. Schválení a odevzdání bakalářské práce

Základní podmínkou schválení práce je **průběžné** předkládání tvořeného textu vedoucímu ke konzultacím, který text průběžně koriguje.

Finální verze musí být vedoucímu předložena ke schválení a na základě jeho kladného písemného stanoviska může být práce v elektronické podobě vložena do ISIS.

14. Obhajoba bakalářské práce

Obhajoba bakalářské práce je současně s úspěšným složením státní bakalářské zkoušky závěrečným vyvrcholením bakalářského studia. Má-li být obhajoba bakalářské práce úspěšná, je nutné, aby si student připravil některou z níže uvedených prezentací v rozsahu max. 15 minut, přičemž charakteristika cíle, struktury práce, zvolených metod a teoretické části by neměla přesáhnout 5 minut. Rozhodující částí obhajoby je prezentace dosažených výsledků v komprimované, logické a přehledné struktuře. Student rovněž musí mít připraveny odpovědi na dotazy a připomínky oponenta a vedoucího práce.

Způsoby obhajoby bakalářské práce:

1. Obhajoba formou dialogu. Student uvede svoji práci ve výše uvedeném pořadí, přičemž je nepřipustné, aby svou prezentaci četl. Po dokončení prezentace by se student měl vypořádat s otázkami a připomínkami oponenta a vedoucího práce.

2. Obhajoba formou powerpointové prezentace je kvalitativně vyšší formou prezentace, resp. obhajoby, která vyžaduje delší časový interval na přípravu, avšak efekt z této prezentace je nesrovnatelně vyšší. Na tento druh prezentace se doporučuje v časovém intervalu 15 minut maximálně 10 snímků.

15. Posudky bakalářských prací

S ohledem na provázanost, resp. kompatibilitu priorit v metodice a posudků vedoucích prací a oponentů uvedených v této metodice se doporučuje autorům bakalářských prací na samém počátku jejich tvorby velmi pečlivě prostudovat níže uvedené posudky tak, aby pochopili systém hodnocení včetně akcentovaných oblastí a měli je na zřeteli v průběhu celého zpracování své bakalářské práce.

Od data platnosti a účinnosti této metodiky musí zpracovatelé posudků používat pouze formuláře posudků, které jsou součástí této metodiky.

Literatura

BIERNÁTOVÁ, Olga, SKŮPA, Jan: *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011*. [online]. 2. 9. 2011. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf>.

ČVUT [České vysoké učení technické v Praze]. *Doporučení pro psaní vysokoškolských závěrečných prací*. [online]. Aktualizováno 7. 2. 2017. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://knihovna.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuzeni/>.

KEK SU OPF [Katedra ekonomie, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, Slezská Univerzita v Opavě]. *Zásady zpracování závěrečných prací v rámci vysokoškolského studia*. [online]. Aktualizováno 2013. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://www.slu.cz/opf/cz/struktura/katedry/katedra-ekonomie-a-verejne-spravy/aktuality/zasadykezpracovanizaverecnychpracich.pdf>.

KHP NF VŠE [Katedra hospodářské a sociální politiky, Národohospodářská fakulta, Vysoká škola ekonomická v Praze]. *5HP310 Bakalářský seminář*. [online]. Aktualizováno 14. 12. 2016. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://khp.vse.cz/pro-studium/materialy-k-vyuze/5hp310/>.

MOLNÁR, Zdeněk: *Úvod do základů vědecké práce (aneb jak napsat úspěšnou disertaci)*. [online] [cit. 2017-04-23] Dostupné z www.utb.cz/file/22670_1_1/

- NF VŠE [Národohospodářská fakulta, Vysoká škola ekonomická v Praze]. *Bílá kniha*. [online]. Aktualizováno 18. 7. 2016. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://nf.vse.cz/studenti/bakalarske-studium/bila-kniha/>.
- NF VŠE [Národohospodářská fakulta, Vysoká škola ekonomická v Praze]. *Opatření děkana NF VŠE v Praze: Organizační zabezpečení malých a velkých obhajob doktorských prací na NF VŠE*. [online]. Aktualizováno 10. 12. 2013. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z http://nf.vse.cz/o-fakulte/uredni-deska/opatreni-dekana/obhajoby_doktorskych_praci_vedeni-1/.
- SYNEK, Miroslav, SEDLÁČKOVÁ, Helena, VÁVROVÁ, Hana: *Jak psát diplomové a jiné písemné práce*. [online]. 2002. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <http://fph.vse.cz/att/dp.pdf>.
- VŠE [Vysoká škola ekonomická v Praze]. *Studijní a zkušební řád VŠE v Praze pro studium v bakalářských a magisterských studijních programech (ECTS)*. [online]. Aktualizováno 26. 11. 2013. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <https://www.vse.cz/predpisy/318>.
- VŠE [Vysoká škola ekonomická v Praze]. *Studijní a zkušební řád pro studium v doktorských studijních programech uskutečňovaných na Vysoké škole ekonomické v Praze*. [online]. Aktualizováno 26. 11. 2013. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <https://www.vse.cz/predpisy/317>.

Normy a zákony

- ČSN ISO 5127 (010162) Informace a dokumentace – Slovník
- ČSN ISO 690 (01 0197) Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů
- ČSN ISO 7144 (010161) Dokumentace - Formální úprava disertací a podobných dokumentů a norem s ní souvisejících
- ČSN ISO 214 (010184) Dokumentace - Abstrakty pro publikace a dokumentaci
- ČSN ISO 2145 (010184) Dokumentace - Číslování oddílů a pododdílů psaných dokumentů
- ČSN ISO 999 (010192). Informace a dokumentace - Zásady zpracování, uspořádání a grafické úpravy rejstříků
- ČSN ISO 80000-2 (011300) Veličiny a jednotky - Část 2: Matematické znaky a značky užívané v přírodních vědách a technice
- ČSN 01 3180 (013180) Technické výkresy. Kreslení diagramů
- ČSN 01 6910: 2014 Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů*. Částka 36/1998.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). In: *Sbírka zákonů*. Částka 36/2000.

Přílohy

Formulář 1 – Titulní list a čestné prohlášení v bakalářské práci

Formulář 2 – Zadání bakalářské práce

Formulář 3 – Posudek vedoucího bakalářské práce

Formulář 4 – Posudek oponenta bakalářské práce

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Hlavní specializace: Národní hospodářství

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

bakalářská práce

Autor:

Vedoucí práce:

Rok:

Prohlašuji na svou čest, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně a s použitím uvedené literatury.

Podpis autora

V Praze dne

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/autorka práce:

Studijní program:

Obor:

Název tématu:

Rozsah práce: min. 45 normostran

Struktura práce

1. Cíl práce:

Cíl práce vymezený v zadání je první definování cíle, je tedy stručný, avšak musí obsahovat základní směřování budoucí práce. Cíl obsahuje základní teze, které musejí být stručné, logické, srozumitelné, s jasně definovanými závěrečnými výstupy a zároveň musejí být kompatibilní se stanoveným tématem práce a metodologií, prostřednictvím které budou jasně definované teze dosaženy. Cíl musí obsahovat jasně definované hypotézy, které následný výzkum potvrdí, nebo vyvrátí, stejně jako výzkumné otázky, na které by měly být v závěru práce nalezeny vyčerpávající odpovědi.

2. Význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu:

V tomto bodě autor charakterizuje význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu s tím, že každé zvolené téma by mělo mít buď určitý význam anebo určitý stupeň aktuálnosti pro danou oblast, předmět či obor, na který je práce zaměřena, resp. očekávaný přínos v řešené problematice nebo i pro autora samého. Tzn., že autor nemá pouze obecně konstatovat, že jím zvolené téma je mimořádně významné či aktuální pro daný obor či současný vývoj národního hospodářství či ekonomiky určitého státu, ale musí zdůvodnit podstatu významu či aktuálnosti ve vztahu k období, kdy se práce píše.

3. Charakteristika teoretické části práce:

Tento bod musí obsahovat stručnou, ale jasnou charakteristiku čtyř zásadních segmentů, ze kterých se teoretická část skládá, tj. 1) charakteristika odborných pojmů a jejich definic používaných v bakalářské práci; 2) charakteristika ekonomických, popř. jiných teorií souvisejících s problematikou řešenou v bakalářské práci; 3) literární rešerše a vyhodnocení současného stavu poznání řešené problematiky; 4) charakteristika a zdůvodnění použití stanovených metod výzkumu a zpracování.

4. Charakteristika praktické části práce:

Tento bod musí s dostatečnou vypovídací schopností charakterizovat strukturu výzkumu, která logicky odráží strukturu praktické části práce, zdůvodnění, proč struktura výzkumu a struktura praktické části je navržena tímto způsobem, a musí být uvedena stručná charakteristika budoucích kapitol.

5. Klíčová slova:

Seznam odborné literatury:

Datum zadání bakalářské práce:

Termín odevzdání bakalářské práce:

.....

Řešitel/řešitelka

.....

Vedoucí práce

.....

Vedoucí katedry

.....

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.

Děkan NF VŠE

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky:

Název práce:

Jméno vedoucího práce:

Mimořádný
Nadprůměrný
Průměrný
Nedostatečný

1. Hodnocení aktuálnosti a významu tématu:

- 1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?
- 1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?
- 1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?
- 1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

- Bod 1.1:*
Bod 1.2:
Bod 1.3:
Bod 1.4:
Popř. ostatní:

2. Hodnocení logiky a kompatibility práce:

2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☐	☐	☐	☐
2.2 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	☐	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

- Bod 2.1:*
Bod 2.2:
Popř. ostatní:

3. Hodnocení kvality cíle práce:

3.1 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	☐	☐	☐	☐
3.2 Nakolik autor naplnil vyčtený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☐	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 3.1:

Bod 3.2:

Popř. ostatní:

4. Hodnocení metodologie:

4.1 Jak vhodně autor zvolil metody ve vztahu k tématu?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Popř. ostatní:

5. Hodnocení kvality teoretické části práce:

5.1 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 5.1:

Popř. ostatní:

6. Hodnocení kvality praktické části práce:

6.1 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou část práce?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 6.1:

Popř. ostatní:

7. Hodnocení kvality závěru:

7.1 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní?

7.2 Jakou míru přidané hodnoty závěry obsahují?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 7.1:

Bod 7.2:

Popř. ostatní:

8. Hodnocení formy a stylu práce:

8.1 Jaká je formální úprava práce?

8.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?

8.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?

8.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?

8.5 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Popř. ostatní:

9. Celkové hodnocení:

Předložená bakalářská práce **splňuje / nesplňuje** náležitosti dle Metodiky pro zpracování bakalářských prací na NF VŠE v Praze.

10. Případné další hodnocení, navržení na zvláštní ocenění apod.:

11. Otázky a připomínky k obhajobě:

Navržená známka: Zvolte položku.

Datum:

.....

Podpis vedoucího práce

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky:

Název práce:

Jméno oponenta práce:

Mimořádný
Nadprůměrný
Průměrný
Nedostatečný

1. Hodnocení aktuálnosti a významu tématu:

- 1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?
- 1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?
- 1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?
- 1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

- Bod 1.1:*
Bod 1.2:
Bod 1.3:
Bod 1.4:
Popř. ostatní:

2. Hodnocení logiky a kompatibility práce:

2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☐	☐	☐	☐
2.2 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	☐	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

- Bod 2.1:*
Bod 2.2:
Popř. ostatní:

3. Hodnocení kvality cíle práce:

3.1 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	☐	☐	☐	☐
3.2 Nakolik autor naplnil vyčtený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☐	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 3.1:

Bod 3.2:

Popř. ostatní:

4. Hodnocení metodologie:

4.1 Jak vhodně autor zvolil metody ve vztahu k tématu?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Popř. ostatní:

5. Hodnocení kvality teoretické části práce:

5.1 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 5.1:

Popř. ostatní:

6. Hodnocení kvality praktické části práce:

6.1 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou část práce?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 6.1:

Popř. ostatní:

7. Hodnocení kvality závěru:

7.1 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní?

7.2 Jakou míru přidané hodnoty závěry obsahují?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 7.1:

Bod 7.2:

Popř. ostatní:

8. Hodnocení formy a stylu práce:

8.1 Jaká je formální úprava práce?

8.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?

8.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?

8.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?

8.5 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Popř. ostatní:

9. Celkové hodnocení:

Předložená bakalářská práce **splňuje / nesplňuje** náležitosti dle Metodiky pro zpracování bakalářských prací na NF VŠE v Praze.

10. Případné další hodnocení, navržení na zvláštní ocenění apod.:

11. Otázky a připomínky k obhajobě:

Navržená známka: Zvolte položku.

Datum:

.....

Podpis oponenta práce

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

